

Фіалковський А., аспірант кафедри економіки і підприємництва ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, Ужгород.

Науковий керівник: Мікловда В.П., д.е.н., проф., член-кор.НАН України, завідувач кафедри економіки і підприємництва ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, Ужгород.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В РЕГІОНІ

Інновації виступають основним фактором формування регіональної конкурентоспроможності. Як відмічене В.П.Мікловдою, «системність конкурентних переваг, що виникають у результаті реалізації інноваційного потенціалу регіону, полягає в наступному: по-перше, можуть бути ...сформовані нові товарні ринки; по-друге, ... сприяє зростанню ринку праці регіону та його трудового потенціалу; по-третє, ...сприяє розвитку освіти та підвищенню якісного стану людського потенціалу; по-четверте, нові технології мають більш високу продуктивність, що викликає зростання ефективності праці та економії часу і приводить до зменшення витрат на одиницю продукції, збільшення прибутковості та формування фінансових ресурсів подальшого інноваційного розвитку». [1]

Організаційний важіль являє собою сукупність форм та методів узгодження інтересів взаємодії контрагентів в процесі економічної діяльності. Організаційний важіль набуває певну форму, яка відображає спрямованість акторів економіки до справ праці.

В регіональній практиці активізації інноваційного підприємництва Закарпаття організаційні важелі можуть виступати у двох іпостасях:

- а) як методи та способи,
- б) як організаційні структури, здатні створювати умови для ефективного інноваційного підприємництва.

До організаційних важелів - способів активізації інноваційного підприємництва в Закарпатському регіоні віднесено програмно-цільовий метод управління проектами, методи проектного аналізу, діагностики та проектування.

Структурні форми здійснення та підтримки інноваційного підприємства, що рекомендовані до застосування в регіональній практиці: інноваційна система, система підтримки інноваційного підприємства, інноваційні кластери. Формами організації інноваційної діяльності також можуть бути підприємства (як малі, так й великі, що будують свої дії на принципах підприємництва); науково-дослідні інституції, навчальні заклади, техно-парки, центри трансферу інновацій, інкубатори і т.д.

Прикладом результативного поєднання програмно-цільового методу з організаційно-структурними та інституційними важелями слугує Фінляндія, в якій організаційно-інформаційним важелем активізації інноваційної активності являється Програма Центрів експертизи, «пропонує університетам і приватним компаніям послуги, що забезпечують конкурентні переваги при реалізації інноваційного проекту: планування, доступ до інноваційних мереж, встановлення партнерства із зацікавленими контрагентами». [2]

Значну роль у активізації інноваційної діяльності відіграють кластери. Інноваційний кластер об'єднує два надзвичайно різні, але водночас взаємозалежні та взаємопов'язані види виробництва: ідеї та знання з одного боку та товари та послуги – з іншого. Ідеальна сфера пов'язана зі сферою виробництва, і це об'єднання створює нові елементи системи і нові системні відносини між ними.

Організаційні інноваційні структури можуть виконувати безпосередньо інноваційну активність, а можуть слугувати як інфраструктура. При всій відмінності, функцій, значення та ролі у інноваційному процесі, організаційні структури дозволяють створити умови, що скорочують інноваційний процес та підвищують ефективність діяльності її учасників.

Інформаційний важіль представляє собою систему збору, обробки та розповсюдження інформації про потенційні або реальні нововведення, стан їх розробки та впровадження, тобто комерціалізації; можливості застосування в процесі підприємницької діяльності Закарпаття та ринкові перспективи. Інформаційний важіль як системне явище передбачає як наявність суб'єктів інформаційної активності у зоні інноваційної економіки, так й технології роботи з інформацією, способи й канали її передачі що в сукупності забезпечують її оперативність, достовірність, контентну цінність.

Організаційні та інформаційні важелі інноваційного розвитку реалізуються в культурному середовищі, що сприяє їх ефективному та цілеспрямованому функціонуванню. Суттєвим чином підвищує ефективність дії організаційних та інформаційних механізмів довіри як частика культури регіону та одна з її інституційних норм.

Культурне середовище, що побудоване на засадах довіри знижує ризики інноваційної активності та забезпечує отримання запланованого ефекту з меншими витратами часу та інших ресурсів. А це в свою чергу забезпечує додаткові конкурентні переваги.

Перелік використаних джерел

1. Мікловда В.П. Можливості та обструкції розвитку інноваційного потенціалу Закарпаття як фактора регіональної конкурентоспроможності / В.П.Мікловда, Н.Ю.Кубіній, С.М.Мошак//Економіка промисловості –2015.–№1.–С.31–39
2. Мальцева А. Феномен Финляндии: развитие инфраструктуры генерации и трансфера инноваций как фактор экономического роста/ А.А. Мальцева А., П. Кархунен.//. – Электроний ресурс. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-finlyandii-razvitie-infrastruktury-generatsii-i-transfera-innovatsiy-kak-faktor-ekonomicheskogo-rosta>